СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LII. Ч. 137. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, вівторок, 18-го липня 1944. No. 137. NEW YORK and JERSEY CITY, Tuesday, July 18, 1944. VOL. LII

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ПРОГОЛОШЕНО ПРОГРАМУ КРАЄВОЇ КОНВЕНЦІЇ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ

ШІКАГО.—Вся знать Демократичної Партії прибула сюди заздалегідь перед краєвою конвенцією, яка розпочинається в середу 19 липня. Особисті й обласні різниці в партії притихають і назверх виглядає, що Демократична Партія наскрізь обєднана. З огляду, що президент Рузвелт прилюдно заявив, що він прийме кандидатуру на президента, коли йому конвенція заоферує, нема спору над кандидатом. Зате досить сильно зарисувалася на овиді постать бувшого предсідника партії Джеймса А Фарлія, котрий був противний третій кандидатурі Рузвелта, а тепер противиться його четвертій кандидатурі. Дехто вважає Фарлія за кандидата у протиставленню до Рузвелта. Він самий не зраджує свого становища, але не скривається з тим, що він засадничо противний четвертому виборови тогосамого президента.

Друга непевна справа це питання, хто буде кандидатом на віцепрезидента. Є загальне переконання, що президент Рузвелт піддержить кандидатуру теперішнього віцепрезидента Генрія Волеса. Президент Рузвелт мав написати приватного листа, як послання до конвенції в справі кандидата на віцепрезидента.

Не зважаючи на ці різниці, провідники партії такі певні гладкого переведення конвенції, що наперед проголосили докладну програму конвенції з дня на день. В середу відкриє конвенцію предсідник Краєвого Комітету Демократичної Партії Роберт Е. Генеґан, а вступну молитву проведе священик з польським іменем монсіньор Джан Зелезіньскі з Шікаґа. Після уконституування конвенції програма має обняти приняття резолюцій і плятформи в четвер рано, в ввечер голосування над кандидатурою на президента. В пятницю буде вибір кандидата на віцепрезидента. Закінчення конвенції має відбутися в пятницю ввечір 21. липня.

ПОБОЮЮТЬСЯ НЕДОСТАЧІ ВУГІЛЛЯ, ДРОВ І ПЕТРОЛІЮ НА ЗИМУ.

ВАШИНҐТОН. — Адміністрація Топлива перевела розсліди над засобами вугілля, дров та петролію і прийшла до висновку, що внаслідок війни цих матеріялів буде обмаль у зимі. Петролію буде менше більше тільки, кільки було останньої зими, але вугілля й дров буде менше.

ДОЗВОЛЕНО ВИРОБЛЯТИ АЛЮМІНОВІ ПРЕДМЕТИ.

ВАШИНҐТОН. — Рада Воєнної Продукції видала дозвіл на виріб алюмінових предметів для вжитку цивільного населення. Як звісно, алюмінум був заборонений на воєнні вироби в початках 1942. р. Водночас звільнено теж обмеження на вжиток магнезія. Є це перший крок у пляні Ради Воєнної Продукції у переміні воєнної продукції на мирову. Як давніше, так і тепер будуть виробляти, з алюмінум баняки та рипки для кухонного вжитку, а дальше тубки для різних медикаментів.

ЗАМКНУЛИ ПОНАД МІЛІОН ПІДПРИЄМСТВ ЗА ДВА РОКИ.

ВАШИНҐТОН. — У перших двох роках безпосередно після нападу на Перл Гарбор 1,073,000 більших і менших бизнесових підприємств в цілій Америці мусіли припинити свою діяльність, як це урядово стверджує департамент торгівлі через видавництво „Сорвей оф Корент Бизнес". Тому, що водночас повставали нові, хоч відмінні підприємства, ніж ті, що їх замкнено, то всетаки впало кругло 500,000 підприємств внаслідок війни. Замикання бизнесів розпочалося ще перед війною, але воно не дійшло до таких великих розмірів. Зате вже в 1943. р. значно змаліло число замкнених підприємств.

ВСТАНОВЛЕНО КВОТИ ДЛЯ МІЖНАРОДНОГО ФОНДУ.

БРЕТОН ВУДЗ (Ню Гемпшир). — Після цілотижневого вижидання на відповідь советського уряду, делеґати на Міжнародну Монетарну Конференцію устійнили остаточну висоту міжнароднього фонду для стабілізації монети. Цей фонд має дістати близько 9 біліонів долярів, а поодинокі держави мають дати свої квоти в такій висоті: Злучені Держави Америки $2,750,000,000, Анґлія 1,300,000,000, Росія 1,200,000,000, Китай 550, міліонів, Франція 450 міліонів, Індія 400, міліонів, Канада 300 міліонів, Голяндія 275 міліонів, Бельґія 225 міліонів, Австралія 200 міліонів. Росія конечно домагалася, щоб її зменшити кількість золота, яке вона має включити у квоті, але делеґати Америки й Анґлії рішучо стануля при початковім домаганню. Фондом буде заряджувати міжнародня рада з 12 осіб.

Економічна програма миру на 12 місяців наперед

ВАШИНҐТОН. — Ерик Джанстон, предсідник Торговельної Палати Злучених Держав, повернувшися з подорожі до Росії, передбачує недалекий мир, а для його осягнення він пропонує сповнити як конечні умовини 11 точок упродовж найближчих 12 місяців. Важніщі умови такі: Треба виграти війну через безупинну працю в воєнних підприємствах; вояки й цивільні хай працюють в приватних і прилюдних підприємствах, які дадуть нагоду зарібку й економічного розвитку; кожен повинен помагати урядови при стяганню податку, щоб злекшити урядови тягар; співпраця промислових підприємств з урядом при переміні воєнної продукції на мирову; відповідне законодавство для перепродажі надвижки воєнних матеріялів; конечність поширення краєвого промислу, щоб дати нагоду інвестувати капітал з хісном як у малих так і великих підприємствах; приготування до міжнародного бизнесу в найширшім закрою.

ВИСЛАНО МАТЕРІЯЛІВ ПОНАД БІЛІОН ДОЛЯРІВ ВАРТОСТИ НА ДАЛЕКИЙ СХІД

ВАШИНҐТОН. — Мабуть, щоб розвіяти сумніви, чи Америка помагає своїм воєнним союзникам на Далекому Сході, Адміністратор Чужинної Економії Лїо Т. Кравлі оприлюднив цифри з допомоги з Ленд Лїзу, висланої до Китаю, Бурми й Індії від початку війни аж до 1. травня 1944. Вартість усіх матеріялів досягає цифри $1,164,200,000. Три четвертини матеріялів це були літаки, тенки, гармати й інший воєнний виряд для китайських, британських та індійських військ, що боряться рамя об рамя з американцями проти японців.

Китайський міністер фінансів д-р Г. Г. Кунг, який відбув конференцію з президентом Рузвелтом, виявив, що Злучені Держави незабаром посилять небезпечне господарське й воєнне положення Китаю обильною висилкою матеріялів для цивільного й воєнного вжитку.

ДОМАГАЄТЬСЯ МИРУ НА ХРИСТІЯНСЬКИХ ОСНОВАХ

НЮ ЙОРК. — Два провідники християнства, а це римський папа й анґліканський архіепископ з Кентербері повинні проголосити спільне послання в справі справедливого й тривалого миру, основаного на християнських засадах — таке домагання проголосив д-р Бернард Ідинґс Бел в протестантській церкві св. Тройціпри Бродвею. Він пригадав, що оба ці авторитети вже виявили свої заяви, які не різняться в основі, але ще треба, щоб вони були однозвучні.

Польський уряд добивається права до Вільни

ЛОНДОН. — Міністерський кабінет польського уряду на вигнанню радив майже через цілі два дні без перерви над денним приказом маршала Сталіна з 13. липня, в котрім сповіщено про „звільнення (від ворога) Вільни, столиці литовської советської републики".

По довгих нарадах польський уряд видав заяву, в котрій він підносить наново польські претенсії до Вільни на основі Атлянтійського Чартеру й заяв премієра Чорчила, що мовляв аліянтські уряди не признають ніяких територіяльних змін, які наступлять підчас війни, хіба, що на них зголяться добровільно заінтересовані сторони.

Польський уряд при тому пригадує, що до заняття Вільни причинилися польські збройні сили, які помагали воювати російським військам, що входили до Польщі. Мовляв, ці сили колись займалися саботажною акцією, але тепер виступили відкрито як збройна сила.

ПОЛЯКИ ХОТІЛИ БИ ЩЕ Й ДІСТАТИ СХІДНУ ПРУСІЮ

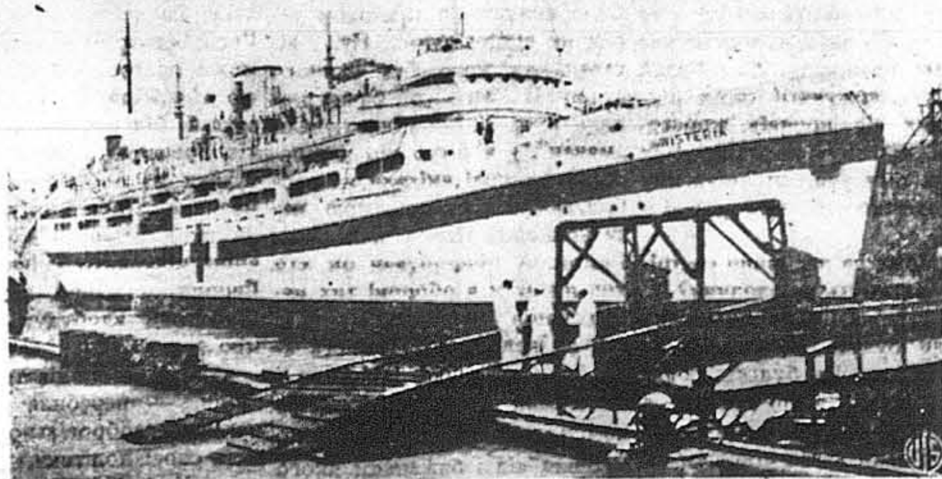
ЛОНДОН. — З наближенням червоної армії до границь Східної Прусії польський уряд на вигнанню видав брошурку, в котрій домагається прилучення до Польщі раз на все й безумовно цеї найбільше на схід висуненої провінції Німеччини. Британські газети кажуть, що польська брошура немовби носить воду до керниці, бо всі Обєднані Держави признають польські претенсії до Східної Прусії у відплату за східні провінції Польщі, що мають відійти до советського союзу.

„ПРАВДА" НАЗИВАЄ ВІЛЬНУ ЛИТОВСЬКОЮ

МОСКВА. — Немовби на відповідь польській пропаганді за права до Вільни, московський часопис „Правда" пише з натиском, що „Вільна, ш оперед війною була занята Польщею, знову повернено литовському народови, цим разом раз навсе".

„Правда" подає, що литовська столиця була нераз у руках чужих наїзників. Німці заняли її в першу світову війну". Розгром Німеччини" приніс Вільні свободу, але тільки на короткий час". У 1920 році її захопила Польща. В 1939 році „червона армія увільнила Вільну й звернула її литовському народови. В 1940 році вона стала столицею литовської републики. В 1941 році її знову заняли німці".

„Звьонзек Патріотув Польскіх" у Москві, що не признає влади польського уряду на вигнанню, відсвяткував річницю Ґрунвальдської битви. Бесідники на святі говорили, що литовська й польська шлякта, добившися тоді перемоги над німцями, не вміла її використати для зроблення доброго мира. Вони натякували, що словяни, себто росіяни й поляки, вже вдруге такої помилки не зроблять.

НОВИЙ КОРАБЕЛЬ МИЛОСЕРДЯ. — Цей чистенький корабель це „Вистерія", новий шпитальний корабель американської армії, що його збудовано в доках підприємства „Бетлеґем Стіл Ко." у Брукляні. Цей найкращий шпитальний корабель у світі буде возити ранених вояків з Франції до Америки. Має приміщення для 597 осіб.

БЕРЛІН ДОНОСИТЬ РОСІЙСЬКУ ОФЕНЗИВУ НА ЛЬВІВ

ЛОНДОН. — Російська офензива поступає надзвичайно скорим кроком вперед. У пятницю червона армія заняла Пінськ, що лежить у самому серці пінських болот. В суботу вона обійшла з усіх боків Гродно й Кавнас, столицю литовської републики. Німецький комунікат з того часу доносив, що червона армія почала ще одну офензиву, а саме коло Тернополя, невно намірену на заняття Львова, що нині являється найважнішим залізничим узлом у прифронтовій полосі в руках німців. Російські комунікати ні з того ні з наступного дня цеї вістки не потверджували.

Понеділковий комунікат Сталіна сповістив про заняття червоною армією Гродна, найважнішого уфортифікованого міста перед східно-пруською границею. За цим комунікатом, німці боронили міста завзято; вони покликали до його оборони навіть саперів, будівляні частини й медичні відділи. Червона армія добула місто про трьох днях завлятих уличних боїв.

Московський комунікат говорить теж про офензиву червоної армії в околиці Берестя Литовського, де червона армія посунулася лісовим і болотистим тереном на 20 кільометрів уперед та заняли низку місцевостей, між іншим Березу Картуську.

Німецькі комунікати не говорять нічого про німецькі відступи, а зате підчеркують геройські подвиги командантів відділів з націстичної партії.

ПОВАЖНІ АЛІЯНТСЬКІ ПОСТУПИ В НОРМАНДІЇ.

ЛОНДОН. — Американські війська в Нормандії зробили поважний поступ на цілій лінії та підсунулися близько до міст Сан Льо й Лесе.

Німці потім спровадили проти аліянтських військ великі скріплення, але аліянтська важка артилерія та літаки помогли аліянтським повзам і піхоті не тільки відбити ворожі протиатаки, але й поробити поважні поступи. Німецькі великі гармати не вспіли здержати американського наступу понижче дороги з Карентану до Маріні; американці підійшли на віддаль пів милі до Сен Льо, ключа цілої німецької позиції на захід від Комон, та посунулися вперед в секторі Тілі-Евресі. Доперва під Лесе німці задержали американців.

Британські відділи теж поробили поважні поступи, заняли шість сіл та посунулися на дві до три милі між ріками Одон і Орн.

НАРІКАЄ НА АЛІЯНТСЬКЕ ВОЮВАННЯ.

БЕРН (Швайцарія). — Маршал фон Клюґе, що є наступником Рундштедта на становищи коменданта німецької оборони в західній Европі, запевняв чужинецьких кореспондентів, що він дасть собі раду з аліянтською інвазією, одначе признав, що станеться це великим коштом для німців, бо Аліянти приготовляють свої кампанії дуже обережно й докладно й пускають піхоту аж тоді, як вона може бути певна перемога завдяки технічній і механічній переваэі.

За американськими обчисленнями, німці нагромадили в Нормандії 20 до 25 дивізій, себто 240 до 300 тисяч вояків.

ВОСЬМА АРМІЯ ЗАНЯЛА АРЕЦЦО.

РИМ. — Британська армія в Італії заняла Ареццо, один з найважніших мілітарних пунктів італійської кампанії, що був досі ворогом найсильніше боронений з усіх міст на північ від Риму.

Американська армія вже находиться під самим Леґгорном; його добуття можна сподіватися кожної хвилі.

АМЕРИКАНЦІ ВІДТЯЛИ ЯПОНЦЯМ ВІДСТУП НА НОВІЙ ҐВІНЕЇ.

АЛІЯНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА НА НОВІЙ ҐВІНЕЇ. — Американські війська відтяли дорогу японцям, що пробували вирватися з пастки, в яку пiймано коло Айтапе на Новій Ґвінеї. Передні частини японської армії перебралися через ріку Дриніюмор, але тут їх зараз обійшли з усіх боків американські війська.

ЯПОНЦІ ХВАЛЯТЬСЯ ЕКЗЕКУЦІЄЮ ПІЙМАНИХ АМЕРИКАНСЬКИХ ЛЕТУНІВ.

ВАШИНҐТОН. — Контрольована японцями радiова стація в Синґапорі подала в суботу ранком вістку, що всіх американських летунів, спущених з суперфортець „Бі-29" підчас рейду на Японію, стрінула така сама доля, як перших рейдерів на Токійо. Як відомо, японці засудили були цих рейдерів на смерть і стратили.

Синґапорської новинки інші японські стації через 12 годин не повтаряли, а потім декотрі пробували її ослабити, хоча японське радіо в своїй анґлійській програмі заявило, що кожний аліянтський летун, котрий упаде з літака підчас рейду на Японію, буде страчений.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

Доля кпить з непримирних

Боротьба за Вільну між німцями й червоною армією, котра тепер покінчилася заняттям Вільни цею останньою, оживила в Америці наново всі історичні спомини про довгі війни за розмірно невелике місто. Як видно з ґазетних статей та коментаторів радіових промовців історія цього міста дає безконечну низку прецікавих історичних лекцій. Ті лекції мають тим більший інтерес для українців, для котрих Вільна була жерелом культури, а її доля відбиттям долі не одного українського міста.

Заложили Вільну литовські князі, певно для оборонних цілей. У 14. століттю литовський князь Гедимин переніс туди столицю Литви. Такою вона осталася за весь час самостійности литовської держави, що як звісно, виросла зчасом до величини імперії, яка сягала від Балтику по Чорне море й мала в собі багато елементів української культури. Коли одначе ця імперія ввійшла в союз з Польщею через подруження литовського князя з польською королевою, литовсько-українська культура зчасом утратила провідне становище в державі, а литовська шляхта, міщанство, всі вищі освітчені верстви спольщилися. Як розслаблену польську імперію стали потім розбирати Росія, Прусія й Австрія, і Вільна попала під російське панування, вона була майже зовсім польське місто. Литовцями в ньому признавалося тільки невелике число міщан, які тоді не мали ніякого політичного, а дуже малий суспільний вплив. Царське панування наложило на Вільну тонесеньку верству московства; зрештою місто осталося на далі в перевазі польське, в дрібній меншости литовське.

Таким Вільну застала російська революція при кінці першої світової війни, підчас котрої литовський націоналізм вспів добитися державної самостійности. Литовці тоді заняли Вільну як свою історичну столицю. Проти цього підняв війну польський націоналізм, котрий зажадав Вільни для Польщі в імени етноґрафічного прінципу, бо, мовляв, Вільна це по мешканцях польське місто. По Вільну вибрався без дозволу польського уряду ґенерал Желіґовскі, а коли він прогнав литовців з Вільни, Польща признала цю окупацію за правну. Пішла за Вільну безконечна боротьба між Польщею й Литвою. Польща заставила нарешті загрозою справжньої війни Литву до мира, але литовці ніколи не погодилися на загорнення Вільни Польщею. Вони ждали нагоди її відобрати. За неї вони йшли проти всякого ворога Польщі, не виймаючи й совєтів.

І нарешті сталося те, що Вільна стала знову столицею Литви. Та була це вже совєтська Литва, себто окупована совєтськими військами. Націоналістична Литва не признає такого добуття Вільни звільненням з чужої окупації, а тільки переміною окупантів, як не признає вона совєтської Литви самостійною державою.

Широкий світ розуміє гірку іронію обєднання Вільни з Литвою, але чи може світ мішатися в цей спір за Литву? Коли литовці й поляки не вспіли дійти до якогось компромісу навіть на вид такої загрози, як Росія, то трудно ждати наприклад від Анґлії й Америки встрявати в цей спір. Навіть якби їм можливо було відобрати Вільну, чого ждатиб після цього, супроти литовської й польської невступчивости, як безконечної дальшої боротьби за Вільну?

ЧИ ТРЕБА ПРИНУКИ ДО СПІВПРАЦІ?

Півроку з горою минуло, як самі канадійські українські ґазети видвигнули потребу співпраці тамошньої громади українського роду із такоюж громадою в Злучених Державах. Стейтська громада не відповіла відмовно, а ґазета „Свобода" підняла цю справу на своїх сторінках. Дехто з канадійців почав нагадувати, що співпраця це природна справа, коли живе якась ґрупа людей, що хоче займатися допомогою знищеній війною Україні при допомозі міжнародних чинників, ось як ЮНРРА, чи може ще Червоний Хрест. Зрештою не йде про самі слова, а про зміст.

Та після такого гарного започаткування щось десь зіпсулося. Канадійські ґазети про цю справу перестали писати, а зате появилися в них статті на тему поширення канадійського патріотизму і зближення до інших ґруп, які замешкують Канаду.

Не знати, чи є який звязок між поглиблюванням канадійського патріотизму й порозумінням з іншими ґрупами українського роду в справі допомоги Україні, але для людини, не втаємниченої в „реґіональну" діяльність громадян спільної культури й спільного походження, це виглядає незрозуміле. Отже вартаб цю справу хоч в дечому насвітлити, щоб дійти до зрозуміння.

В наших попередних статтях на цю тему ми пригадували, що спільність анґлосаксонських політичних установ, головно свобода обох сусідних країв, дає добру підставу до зближення обох північно--американських частин українського походження для якоїсь співпраці. На цьому переконанню опираються й сьогоднішні міркування. Колиб ми були цієї гадки, що відкрита дискусія на тему співпраці обох громадянств зашкодить одній чи другій ґрупі в кожній державі з окрема, тоді, очевидно, ми цієї справи не відновлялиб. А тому, що ми певні, що справа мається якраз навпаки, ми її хочемо нагадати нашим канадійським землякам. Якби справа виглядала цілком відмінно, ніж ми думаємо, то треба надіятися, що хтось у Канаді зважився б це висвітлити, як свого часу напр. київські українці, коли їм заборонено святкувати столітні роковини народження Тараса Шевченка, відкрито проголосили, що з причин від ювилейного комітету незалежних, свято Шевченка не відбудеться. Тоді всьому українському загалови на цілому світі стало ясно, що ювилейний комітет не відповідав за відкликання ювилейної програми.

Є дві дороги до всякої діяльности зорганізованих громадян: Або орґанізація, що обєднує громадянство, дає якусь ініціятиву в роботі; або хтось дає початок із низів. Одно й друге є звичаєм у демократично вихованих громадян. Отже ще є в Канаді українські установи, орґанізації, свідомі громадяни, ґазети чи інші орґани, вони мають спромогу висловлювати свої думки і дати ініціятиву до якоїсь діяльности. В теперішному випадку йде просто за передискутування можливости співпраці між обома згаданими частинами для далекосяглої цілі.

Загальна спільна ціль це допомога українському народови на винищеній українській землі. Це така благородна ціль, що лише поліційна диктатура в якомусь краю може її урядово перешкаджати. Деж є хоч крихітки політичної свободи, там уряд не відважиться ставити перепони одиницям громадянам, чи їх орґанізаціям виявляти свої благородні почування. Бож над звіриною милосердяться людяні люди, а щож говорити про милосердя та збереження життя народови, свідомо кимсь засудженому на смерть, як в нашому випадку про милосердя над вигибаючим українським народом! Отже чому не заговорити про загальні і всесторонні засоби та способи рятування життя українського народу?

Йде просто за вислід таких змагань. Свого часу великий скандинавський письменник Беньштерне Бєрнсон заговорив про винищування карпатських українців мадярськими шовіністами, а голос цієї одиниці мав вплив на мадярський уряд, бо цей уряд створив економічну комісію для рятування цілої карпатської смуги, хоч і на ввесь світ уряд кричав, що русинам не діється кривда. Може на зверх така діяльність мадярського уряду не виглядала, що стоїть у звязку з критикою Бєрнсона, а всетаки якусь акцію розпочато. Подібний голос в справі рятунку, і то всебічного рятунку для винищуваних в Европі українців, повинен найти послух навіть у тиранів нової доби, дарма; що вони перед світом проголошують обдурюючі заклики і розповсюднюють ошуканчі вісти. Може ще хтось найдеться, що добачить де правда, а де ошуство й може прийде в поміч винищуваному пятьдесятьміліоновому народови.

Коли, покищо, не чути голосів людей, що мають значіння у всесвіті, то хай принаймні одиниці, орґанізації, ґрупи людей українського роду пробують зійтися на спільнім ґрунті рятунку для українського народу і хай приготовляють свою силу, свій голос, свої засоби, які моглиб спонукати велитнів цього світу забрати голос в обороні українського народу.

Микола Чубатий.

Прометеївська ідея та наші часи

Справа вже втретє пекуча.

Поважна загроза, яка істнує нині з боку Росії не тільки для незалежности, але навіть для самого істнування цілої низки народів східної Европи ставить знова перед очи потребу тіснішого співділання народів загрожених Росією. Проблєма ця впродовж неповних трицять літ вже втретє стає гостро актуальною. Перший раз була такою зараз по вибуху російської революції, коли то тимчасовий російський революційний уряд бажав всякої революції з виїмкою національної революції в Росії. Він не бажав звільнення підбитих народів Росією, а навіть не бажав дати їм змоги самоврядно вирішувати справи власного народу.

Другий раз ця справа стала актуальною по приході большевиків до влади в Росії. Большевики спершу ніби то давали всім народам право на повну волю, але як усадовилися в Росії, то зачали собирати російські землі та заводити централізацію, з якою царська рівнатися не може.

Втретє справа солідарности неросійських народів Росії стає актуальною, а навіть пекучою, нині, коли то частина народів запроторених давніше в ярмо живе в найтяжчих обставинах свого національного життя, а новий гурт народів доси незалежних готов стратити свою незалежність, щоб стати жертвою російського імперіялізму.

Гарячий Прометеївець Олександер Шульгин.

Горячим пропаґатором ідеї солідарности всіх народів Росії був українець Олександер Шульгин, бувший міністер заграничних справ України, талановитий історик та журналіст, людина правдивого патріотизму. До речи Олександер Шульгин був рішучим противником німецького імперіялізму та радив українському народови все орієнтуватися на демократію Заходу, чим став стовідсотковим прометеївцем, бо був противником всякого гнету, звідкиб він не виходив. Мав він згинути вже в часі цеї війни в окупованій німцями Франції, як жертва націзму.

Саме Олександер Шульгин назвав солідарне змагання всіх народів підбитих Росією до волі Прометеїзмом, себто ідеєю цього мітичного Прометея, пів-людини, пів-божка, побоєвика волі людини. Цього Прометея вороги волі людини казали прикути до кавказької скали. Прометеєви щодня мав хижий суп розривати груди та випивати кров з його серця, але він знов оживав і прагнув волі. Про цього то Прометея пише Шевченко в своїй поемі Кавказ як про невгнутого борця за волю людини та за волю народів. Так теж і Олександер Шульгин охрестив свою ідею солідарности всіх народів гноблених Росією — Прометеїзмом.

Жиючи на вигнанні у Франції Олександер Шульгин розвинув був живу діяльність в цьому напрямі. Він зорганізував Союз Прометеївців, до якого входили представники не тільки України, але також білорусинів, донських козаків, кавказьких народів — грузинів, асербейджанців, вірмен, як теж представники туркестанців і татар. Союз Прометеївців видавав прекрасний квартальник Promethee в французькій мові в Парижі, де дуже солідно насвітлювалося марне життя покорених Росією народів по першій світовій війні.

Сам Олександер Шульгин був великим ентузіястом створення чорноморсько - каспійської федерації освободжених народів Росії, що живуть на просторі довкола берегів Чорного та Каспійського моря.

Прометеїзм знов вповні живий та актуальний.

Внаші часи Прометеїзм стає знов ідеєю живою та актуальною. Певно, що для неодного капітулянта, що скоро капітулює перед силою та фізичною перемогою, це видається справа цілком безнадійна. Потуга Росії, мовляв, нині така великанська, що мови не може бути в найближчім часі про можливість зреалізування повного визволення поневолених Росією народів.

Такі самі думки могли насуватися 1914 року, коли виділося міліони та міліони струнко машеруючого вояцтва царської армії, що як залізний валець торощив все перед собою. Одначе ідея волі сильніша понад всякі армії тай понад всякі тенки. І нинішна Росія не в силі задавити волі народів спрагнених свободи, бо не скуєш душі живої, ні слова живого. Не понесеш слави Бога, Великого Бога.

Ми тих шляхів визволення народів ще нині не видимо, так як ми нині не видимо неодної стежки Божого Провидіння. Але так ,як не скути нікому слова Господнього, так теж не скути волі народів. А слово Господнє каже: ви вольні єсьте! Такою сотворив Господь людину й такими сотворив цілі збірноти людські, цілі народи.

Тому людина не тільки мусить прямувати до волі, як довго у неї образ та подобіє Боже, але людина теж мусить вірити, що неволя та всяке насильство це річ переходова і минеться як роса на сонці.

До дотепер поневолених народів мають прийти нові жертви російського поневолення — балтійські дрежави та західні частини українського та білоруського народу. Гурт поневолених більшає, але більшає теж гурт синів Прометея, яких вяже одно бажання волі, але теж бажання розбити тюрму народів, працювати для кращого ладу на світі, для світу правдиво свободу любячих народів. З цілим стадом народів невільників світ кращим не буде, тому поневолені народи борючися за власну волю тим самим також причиняються до зреалізування кращого світа, світа волі та правдивого братерства. Це саме ідея американська а Прометеїзм це рідний брат американізму, ідеї великого Вашинґтона та чоловіколюбного Лінколна.

ЧЕРВОНА АРМІЯ ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДО НАЇЗДУ НІМЕЧЧИНИ.

ЛОНДОН. — Британське радіо подало, що вояки червоної армії дістали підручники німецької мови; підручники подають найзвичайніші фрази.

Британське радіо розвилає програми французькою мовою, призначені для французьких воєнних бранців і французів у таборах праці в Німеччині.

НІМЦІ ВИЯВЛЯЮТЬ ЗЛОБУ ПРОТИ ІТАЛІЙЦІВ.

РИМ. — Аліянтські команданти ствердили, що німці зовсім безпотрібно стріляли по місті Сан Джіманяно, найславнішому з середньо-вічних міст Італії, хоча цим стріляням вони не могли сподіватися добитись якоїнебудь воєнної цілі.

ОЛ. ЛУГОВИЙ. Права автора застережені.

В КІГТЯХ ДВОГОЛОВОГО ОРЛА

ПОВІСТЬ З ЧАСІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ
У двох частинах

(Перший том трильоґії „Огнем і Кровю"

13)

Селяни вийшли. Марія Олександрівна сумно схилилась над сплячими дітьми. Її чоловік мовчки проходжувався по кімнаті. Оживлення останньої години втікло з відходячими селянами. Не хотілося розмови починати. Та хібаж словами можна виявити всі почування людської душі? Думки обох кружляли коло родини і коло того коротенького вислову „війна". Паволоцький підійшов до вікна і вдивлювався в пітьму. Крізь галузки дерев пробивався слабий відблиск розложеної на майдані ватри — зїздилися мобілізовані.

— Подумати тільки, — тихо, немов сам до себе заговорив він, — скільки жалів, скільки проклонів крівавому Молохови вимовлено за цей день, скільки сліз пролилося...

— Чого ти так замислилася, Марусю? — звернувся він до дружини.

— Тяжко на душі — зітхаючи відповіла дружина. — А думаю над суперечностями людського життя. Люди родяться, живуть, бувають багатими, чи бідними, люблять чи ненавидять, та ні один не може розпоряжатися своїм життям... Всі сковані суспільним укладом наче ланцюгом, всі покірні волі небагатьох погоничів і всі нещасливі. Поки існуватимуть війни, доти людство не зазнає щастя...

Тож вчені авторитети кажуть, що війна буде практикуватися доти, доки існуватиме на землі хоч би два мужчини, жінка і хліб між ними. Так пишуть видатні французькі академіки. Нам, людям на вченість не претендуючим, зістається покірно ждати того благословенного часу, а поки що вбивати або бути самим вбитими... Своєрідне картярство — або я обіграю, або обіграють мене. Військові кола так на війну і задивляються. Будь я самітним, відмовивсь би служби, а так приходиться жертвувати своїм розумом, та й не розумом тільки, — часом і совістю, — говорив понуро. — Ще попередня війна зробила мене антимілітаристом, та служив, бо знав, що мене все рівнож потягнуть. Так бодай зможу здержувати своїх підвладних від проявів жорстокости, від знущань, там де їх можна оминути, чи ставатиму на перешкоді нашим „бурбонам".

— Може на час війни гостріше каратимуть за злочини?

— Навряд. Для цивільних закони будуть загострені, не для війська. Де будуть людяні старшини, знущання не в такій мірі будуть примінюватися. Тільки загал старшин на гуманність не хворіє, а коли додати московський антаґонізм, погорду до тих всіх хохлів, полячків, жидів, — можна страхіть сподіватися. На виправдування злочинів послуговуються звичайно патріотичними, а то й стратеґічними міркуваннями. Палення сіл взяти, наприклад: Цеж безсумнівний злочин пустити з димом селянський дорібок, а самих селян гнати мов худобу на поневірку і голодову смерть. Однак такі річи дуже часто практикуються під стратеґічною покришкою — очищення терену для майбутнього бою. Село спалять, а тимчасом терен йє відповідний... Ну, і зіставляють його без єдиного стрілу. В Манджурії бачив подібні річи. Вояки підпалювали „манзи",*) а штабовці з ґенералом на чолі виїхали на горбок любуватися пожежою, наче колишній Нерон палаючим Римом. А попробував би хто хоч писнути в обороні тих нещасливців — віддадуть під суд за недисциплінованість або й як зрадника. Властиво і не можна провести границю поміж дійсною необхідністю палення сіл і бажанням якогобудь бурбона-ґенерала показати свою всемогучість над безборонними цивілями. Кожний детальний плян обмірковує він сам і робить те, чого інший на його місці уникнув би. Найбільше зруйнована буде Галичина...

— Думаєш, що Галичина буде окупована? — спитала дружина.

— Без сумніву. Австро-Угорщині не пі силу боротися з Росією. Можливо, що в перших днях австрійська армія перейде кордон, але тільки до часу закінчення мобілізації в Росії. Австро-Угорщину Росія може розгромити самою своєю кіннотою, адже є її з козаками більше трьох сот полків. Зрештою, трудно передбачувати; за Австрією стоїть Німеччина. Дійде до такої війни, якої світ ще не бачив. Ця війна цілковито змінить карту Европи, можливо, що й наші автохтони здобудуть автономію...

— Трудно сподіватися такої зміни, — перебила дружина. — Росія добровільно не змінить своєї політики.

— Коли війну виграє, буде змушена змінити. Вона простує до обєднання всіх словянських народів в одну державу, — через те і війна починається. Росії не вдалося змосковщити народи, котрими володіє вже століття, то щож вона може вдіяти, коли прилучить по війні всю Польщу, Чехію, Галичину, балканських словян? Змушена буде дати тим народам внутрішню самоуправу, автономію культурно - національну. Інакше народи ті стануть небезпекою існування самої Росії. Всіх словян буде вкількоро більше від москвинів. Можна і бажати сполуки словян в одній імперії. Словянський світ протиставивсяб тоді світам романському і ґерманському... Шкода тільки, що багато крови проллється, зруйнуються цілі области... Ненавиджу ту війну... — додав помовчавши.

— Ненавидиш, а проте підеш і не знати коли вернешся, та чи вернешся ще? — тремтючим голосом заговорила дружина, а сльози мимоволі покотилися по обличчу і дрібними каплями падали на голови сплячих дітей. В сусідній кімнаті пробила перша година. Діти прокинулися.

— Не плач, Марусю, — потішав Володимир Миколаєвич. — Щож діяти?... Не один же я іду! Наше горе не так ще велике. Селяни, як от Деґтяренко, кидають незабезпечені родини і йдуть, бо мусять. А таких, як він бідаків десятки міліонів... Наші жалі лише малесенька капля у морі людського горя і сліз. На щож те горе нам ще збільшувати? Ти не сама; виховуй дітей, може вони житимуть у більш щасливі часи, коли людство перестане зводити рахунки війною. А нам треба нести свій хрест...

Дружина не уймалася плакати. Діти притулилися до неї, заспокоювали:

— чого ти плачеш, мамо? — лепетала дівчинка заглядаючи їй в очи. — Може тато був недобрий?

— Тато поїде від нас, дитино, — крізь сльози говорила мати.

А хлопець розумів вже причину сліз, та не находив слів потіхи. Мовчки пригладжував її волосся, цілував мокре від сліз обличча, руки, ласкав, немов давав зрозуміти, що він заступатиме місце опікуна матери і сестри на час відсутности батька.

*) Манзи — хати (кит.)

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСІЄРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА ЧЕРВЕНЬ 1944 РОКУ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	310.58	183.	49.90
2.	215.23	184.	20.12
3.	133.47	185.	128.69
4.	65.54	186.	51.12
5.	436.64	187.	43.12
6.	32.44	188.	58.56
7.	265.30	190.	41.56
8.	251.90	191.	158.10
9.	185.39	192.	190.11
10.	150.81	193.	82.34
12.	104.23	194.	146.17
14.	14.70	195.	48.98
15.	18.66	196.	57.41
16.	92.72	197.	33.17
17.	42.25	198.	36.50
18.	106.52	199.	39.02
19.	12.05	200.	307.48
20.	308.01	201.	51.51
21.	174.20	202.	42.45
22.	139.39	204.	1,515.03
23.	158.01	205.	21.38
24.	109.92	206.	549.03
25.	157.43	207.	85.00
26.	27.11	209.	67.06
27.	47.17	210.	70.87
28.	142.94	211.	225.01
29.	191.59	212.	66.27
30.	79.81	213.	308.00
31.	152.66	214.	29.46
32.	32.84	215.	43.09
33.	127.66	216.	37.51
34.	47.10	217.	466.73
36.	181.86	218.	243.20
37.	135.29	219.	441.07
38.	251.09	220.	126.37
39.	445.11	221.	1,249.62
40.	42.52	222.	28.56
41.	51.81	225.	11.75
42.	197.93	226.	79.76
43.	69.39	227.	48.03
44.	129.95	228.	169.50
45.	331.73	229.	174.45
46.	16.23	230.	354.36
47.	68.74	232.	83.08
48.	45.14	233.	37.77
49.	105.50	234.	188.32
50.	174.40	235.	143.31
51.	70.70	236.	180.87
52.	103.28	237.	251.15
53.	87.31	238.	334.08
54.	129.76	239.	325.29
55.	87.93	241.	80.82
56.	136.18	242.	149.79
57.	238.43	244.	25.25
58.	211.00	245.	193.81
59.	324.42	246.	86.15
60.	43.24	247.	292.29
62.	125.44	248.	88.07
63.	476.78	249.	39.30
64.	139.87	250.	13.49
66.	88.54	251.	293.26
67.	230.95	253.	166.59
68.	42.18	254.	208.18
69.	242.77	255.	55.28
70.	322.31	256.	71.85
71.	113.54	257.	34.37
72.	85.82	258.	40.22
73.	89.81	262.	78.19
74.	67.14	263.	54.24
75.	225.95	264.	88.84
76.	310.62	265.	57.95
77.	127.22	266.	133.75
79.	20.31	267.	115.60
80.	76.44	268.	147.98
81.	127.54	269.	24.70
82.	70.72	270.	261.24
83.	247.36	271.	136.78
85.	173.56	272.	69
86.	172.40	273.	11.14
87.	174.21	274.	272.56
89.	48.48	275.	112.78
90.	247.96	276.	424.89
91.	428.35	277.	381.82
92.	21.73	278.	30.55
93.	72.60	279.	22.70
94.	454.96	280.	206.17
95.	44.62	281.	190.68
96.	295.71	282.	19.47
97.	177.52	283.	198.29
98.	156.63	284.	120.29
99.	197.65	285.	17.93
100.	128.72	286.	75.67
101.	47.58	288.	292.53
102.	671.39	289.	44.29
103.	121.09	290.	111.27
104.	247.35	291.	164.31
105.	235.19	292.	627.04
106.	351.07	293.	87.62
107.	51.77	294.	48.52
108.	113.69	295.	197.78
109.	156.97	296.	342.88
110.	9.81	297.	19.51
111.	31.85	298.	109.10
112.	242.36	300.	167.97
113.	73.08	301.	161.23
114.	54.34	302.	24.00
115.	39.12	303.	92.75
116.	67.43	304.	125.10
117.	108.77	306.	34.00
118.	84.37	308.	103.47
119.	48.61	309.	39.67
120.	217.17	310.	84.34
121.	137.86	311.	20.22
122.	54.11	312.	90.83
123.	186.46	314.	63.30
124.	113.04	315.	20.61
125.	143.02	316.	386.13
126.	103.06	317.	109.98
127.	362.49	318.	166.88
128.	75.63	319.	82.79
129.	31.10	320.	149.72
130.	603.47	321.	137.47
131.	10.83	322.	70.24
132.	161.68	323.	80.99
133.	202.55	324.	209.99
134.	101.71	326.	102.37
135.	74.11	327.	38.80
136.	218.28	328.	24.47
137.	239.59	329.	65.45
138.	78.27	330.	329.53
139.	61.00	331.	102.66
140.	128.31	332.	91.51
141.	32.97	334.	281.20
142.	117.07	336.	279.12
143.	386.25	337.	18.63
144.	60.59	338.	278.93
145.	145.50	339.	141.22
146.	252.26	340.	19.37
147.	674.57	342.	191.86
148.	48.16	343.	137.35
150.	171.69	344.	91.49
152.	102.44	345.	106.07
153.	9.57	346.	23.01
154.	40.50	347.	219.66
155.	525.04	349.	38.72
156.	239.77	350.	187.01
157.	27.47	351.	61.09
158.	333.28	352.	132.26
159.	80.81	354.	17.43
160.	122.75	355.	75.76
161.	196.93	356.	21.34
163.	224.42	357.	69.83
164.	269.39	358.	84.19
165.	110.12	359.	47.70
166.	48.07	360.	24.91
167.	75.68	361.	1,653.40
168.	214.38	362.	104.34
170.	218.56	363.	148.33
171.	51.99	364.	483.28
172.	50.45	365.	52.40
173.	121.34	366.	18.88
174.	32.37	367.	403.69
175.	205.18	368.	44.06
177.	152.98	369.	302.16
178.	91.65	370.	308.32
179.	267.61	371.	312.57
180.	79.59	372.	84.34
181.	125.35	373.	47.69
182.	187.88	375.	106.64

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
376.	35.63	427.	86.65
377.	19.06	429.	29.06
378.	34.26	430.	13.26
379.	211.44	431.	25.16
380.	41.78	432.	595.28
381.	23.68	433.	59.46
382.	27.68	435.	133.91
383.	279.43	436.	31.42
384.	49.26	437.	17.28
385.	335.01	438.	19.28
386.	58.10	439.	102.30
388.	331.63	441.	631.43
389.	25.86	445.	93.22
390.	171.40	446.	82.89
391.	82.16	450.	8.26
392.	19.28	451.	10.81
394.	9.69	452.	27.70
395.	43.85	454.	12.33
396.	101.19	455.	45.81
400.	121.70	456.	67.44
401.	45.44	457.	57.53
402.	16.97	460.	117.45
403.	257.92	461.	36.29
404.	76.84	462.	28.40
405.	97.37	463.	105.93
407.	60.71	464.	87.86
408.	30.30	465.	55.50
409.	61.59	466.	36.68
410.	15.35	467.	8.38
413.	106.93	469.	140.27
414.	160.56	472.	104.20
415.	17.75	473.	265.86
418.	21.07	474.	20.47
421.	67.37	476.	163.78
424.	17.53	477.	121.09
426.	53.47	478.	100.62

Доплачено до вкладок за членів Згоди Братств з їх спеціяльного фонду — 294.03

З місячних вкладок від членів обезпечених в нових родах обезпечення — $59,564.86

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	10.59	217.	2.74
3.	2.47	221.	6.10
19.	1.58	225.	5.71
28.	12.03	230.	3.81
30.	9.53	234.	17.64
33.	6.88	237.	2.68
37.	16.20	245.	1.06
39.	27.09	257.	2.84
70.	3.80	262.	1.41
83.	2.86	274.	1.49
90.	13.73	275.	14.56
101.	2.84	276.	3.54
102.	4.96	278.	1.15
106.	7.23	284.	3.37
108.	4.72	286.	32.87
112.	4.96	292.	1.83
117.	4.46	298.	3.05
125.	2.66	316.	1.41
127.	3.17	321.	3.73
139.	2.35	328.	2.01
142.	8.40	334.	2.28
143.	20.98	336.	6.35
147.	36.89	342.	14.57
161.	1.92	349.	5.24
170.	4.94	358.	1.62
181.	1.57	361.	2.48
185.	6.68	367.	3.51
194.	81	370.	5.01
206.	3.96	371.	1.30
209.	2.62	384.	28.93
216.	13.18	388.	15.42

З місячних вкладок від членів обезпечених в старім роді обезпечення — $ 445.72

Разом з місячних вкладок від членів	$60,010.58
Відсотки від морґеджів	5,793.19
Відсотки від бондів	17,486.55
Відсотки від членських позичок	13,702.12
Чинш від реальностей	14,826.65
Прихід друкарні і книгарні	6,009.52
Перенос резерви і інших фондів за членів переписаних з молодечого департаменту до дорослих членів У. Н. Союзу	631.80
Зворот виплаченої нагороди за нових членів з молодечого департаменту до дорослих членів У.Н.С.	854.50
Зворот за лікарів з молодечого департаменту до адміністраційного фонду дорослих членів	34.50
Заробок на бондах	8,644.85
Заробок при продажі реальности	2,117.85
Зворот втрати на реальности	382.15
Зворот позички до народного фонду	45.75
Зворот правних коштів при перебранні морґеджової інвестиції	102.95
Сплати морґеджів	15,915.76
Продаж і сплати бондів	75,233.90
Сплати членських позичок	9,762.10
Продаж реальности	4,000.00
Продаж книжок в книгарні У. Н. Союзу	65.25

Сирітські части по бл. п.:

в. 65 Петрочко Іван	50.65
в. 90 Чередарчук Катерина	500.00
в. 91 Дюк Анастазія	333.34
в. 106 Романчак Анастазія	250.00
Разом	$223,753.94

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 45 Слободян Гаврило	500.00
в. 65 Петрочко Іван	1,000.00
в. 67 Мельник Михайло	1,500.00
в. 90 Чередарчук Катерина	1,000.00
в. 91 Дюк Анастазія	1,000.00
в. 106 Романчак Анастазія	1,000.00
в. 107 Солян Михайло	1,000.00
в. 118 Колодій Анна	750.00
в. 127 Скрип Параня	500.00
в. 147 Малий Вікторія	500.00
в. 154 Кец Евронина	1,000.00
в. 168 Крук Іван	250.00
в. 206 Бень Іван	500.00
в. 233 Кузан Франко	1,000.00
в. 242 Кроляк Данило	1,000.00
в. 288 Тульба Ева	1,000.00
в. 305 Дацько Анастазія	500.00
в. 338 Савайда Василь	1,000.00
в. 406 Рабець Василь	1,000.00

Інші виплати посмертного фонду:

Дивіденда членам виплачена чеками	70,999.36
Грошеві звороти	644.39
Втрата при продажі реальности	382.15

Виплати сирітського фонду по бл. п.:

в. 109 Чайковська Анна	203.25
в. 109 Чайковський Петро	265.50
в. 182 Куцах Стефан	530.00

Запомоги з запомогового фонду:

в. 7 Пласконос Теодор	35.00
в. 8 Фатюк Марія	30.00
в. 20 Пригорський Йосиф	30.00
в. 39 Пахолок Андрій	35.00
в. 41 Морозович Михайло	35.00
в. 45 Галамага Параскевія	25.00
в. 60 Філяк Анастазія	25.00
в. 65 Клюсь Гелина	25.00
в. 70 Бігуняк Стефан	25.00
в. 70 Лішнянський Микола	35.00
в. 86 Іваницька Юстина	30.00
в. 102 Брунарський Семен	35.00
в. 102 Щубака Атанас	35.00
в. 104 Бажан Марія	25.00
в. 108 Дзят Іван	30.00
в. 109 Мороз Катерина	25.00
в. 112 Миколаєвич Марія	25.00
в. 114 Желінський Михайло	35.00
в. 122 Хопйова Юлія	25.00
в. 132 Плечій Петро	25.00
в. 132 Сенчишин Іван	30.00
в. 146 Гайдамака Микола	35.00
в. 149 Мельник Стефан	35.00
в. 156 Клюсь Іван	35.00
в. 164 Іванина Тереса	25.00
в. 169 Ґаздій Павло	35.00
в. 170 Савчин Олена	25.00
в. 194 Марків Анастазія	35.00
в. 200 Стахів Петро	50.00
в. 204 Микитович Михайло	35.00
в. 204 Томків Дмитро	35.00
в. 204 Гарачай Володислав	35.00
в. 206 Ґаврада Петро (втрата руки)	100.00
в. 209 Місяк Юлія	25.00
в. 212 Когут Параскевія	25.00
в. 217 Гнатів Катерина	25.00
в. 217 Ходак Семен	35.00
в. 230 Бирка Анастазія	30.00
в. 233 Швець Марта	25.00
в. 237 Косенюк Михайло	35.00
в. 238 Кутна Анна	25.00
в. 251 Дівік Михайло	35.00
в. 251 Наконечний Іван	50.00
в. 265 Дронюк Стефан	30.00
в. 281 Попко Іван	35.00
в. 292 Шевчук Теофіля	25.00
в. 319 Малішевський Мих.	35.00
в. 338 Баран Іван	30.00
в. 338 Хан Григорій	35.00
в. 338 Хан Марія	25.00
в. 348 Кремінь Марія	25.00
в. 348 Скубяк Марія	30.00
в. 367 Сорохтей Корнель	35.00
в. 368 Веселюк Михайло	35.00
в. 403 Дзядик Микола	25.00
в. 469 Войтович Іван	35.00

Інші виплати запомогового фонду:

Кошти правні при перебранні морґеджової інвестиції	102.95

Виплати фонду Згоди Братств:

Доплачено до вкладок за членів Згоди Братств з їх спеціяльного фонду	294.03

Виплати з народного фонду:

Виплачено на видавництва	250.22

Виплати адміністраційного фонду:

Виплати друкарні і книгарні	7,241.71
Свобода за орган	3,900.00
Нагороди за нових членів	2,748.30
Платня головного уряду	900.00
Платня помічних сил	894.22
Чинш за офіси У. Н. Союзу	625.00
Кошти подорожі і репрезентації	356.59
Кошти подорожі організаторів	391.60
Лікарі за нових членів	423.50
Друки чеків дивіденди і інші праці	337.17
Видатки канцеляр. на пошту	328.[illegible]
Видатки на альманах У.Н.С.	300.00
Оголошення	216.38
Свобода за праці і друки	184.48
Чинш за банкові скритки на вартісні папери	150.00
Кошти правні	150.00
Направа машин	75.00
Канцелярійні прибори	66.99
Телефон	31.91
Фотографічні знимки членських аплікацій	20.81
Печатки для відділів	10.93
Стейти за дозволи (лайсенси)	10.00
Вода	7.50
Оправа місячних книг	7.50
Оплата за канадійські чеки	6.82
Нагорода для предсідників і касієрів відділів за 1943	3.00

Інші виплати:

Податок, вода, паливо, світло і інші виплати на реальностях	3,423.89

Інвестиції готівки:

Інвестовано в бондах	400,000.00
Інвестовано в морґеджах	5,000.00
Позички членам	3,682.81
Кошти правні при перебранні морґеджової інвестиції	102.95
Перебрано морґеджову інвестицію до реальностей У. Н. Союзу	4,687.36
Разом	$527,766.45

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем травня 1944 р. остала	$ 777,038.96
Прихід за червень	223,753.94
Разом	$1,000,792.90
Розхід за червень	527,766.45
Готівка з кінцем червня 1944 року остає	$ 473,026.45

БІЛЯНС.

Чинний стан:

Готівка	$ 473,026.45
Морґеджі	915,979.88
Бонди	4,301,037.10
Реальности	804,187.36
Позички членам	511,511.55
Друкарня і книгарня	8,176.69
Ноти (векслі)	300.00
Разом	$7,014,219.03

Довжний стан:

Посмертний фонд нових родів обезпечення	$6,341,222.85
Посмертний фонд старого роду обезпечення	73,521.79
Адміністраційний фонд	201,737.67
Резервовий фонд	13,236.90
Запомоговий фонд	97,631.25
Народний фонд	15,337.31
Конвенційний фонд	46,584.59
Contingent Fund for protection of Inv. & Mort.	116,505.52
Фонд Згоди Братств	21,123.95
Сирітський фонд	87,317.20
Разом	$7,014,219.03

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. касієр.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	8.33	205.	2.50
2.	6.97	206.	16.88
3.	2.50	207.	3.38
4.	1.80	208.	45
5.	8.83	209.	25
6.	1.80	210.	90
7.	18.67	211.	6.98
8.	9.45	212.	4.05
9.	11.50	213.	7.65
10.	1.35	214.	68
12.	90	215.	50
14.	23	217.	18.90
15.	1.63	218.	3.37
16.	4.18	219.	21.15
17.	2.20	220.	7.20
18.	90	221.	37.35
20.	6.10	222.	3.50
21.	8.10	225.	2.88
22.	4.10	227.	45
23.	1.58	228.	2.70
24.	4.05	229.	6.73
25.	2.50	230.	14.40
26.	1.95	232.	3.40
27.	23	233.	5.50
28.	10.00	234.	6.98
29.	6.30	235.	9.23
30.	6.52	236.	6.98
31.	2.70	237.	10.80
33.	11.03	238.	45.00
34.	3.15	239.	36.00
36.	12.70	241.	90
38.	7.45	242.	17.55
39.	22.95	244.	68
40.	2.25	245.	2.93
41.	1.55	246.	25
42.	4.95	247.	9.25
43.	2.25	248.	11.93
44.	5.18	250.	1.35
45.	12.15	251.	9.25
46.	45	253.	4.25
47.	2.25	254.	6.80
48.	5.20	255.	4.30
50.	7.43	256.	3.15
51.	2.03	257.	68
52.	10.15	258.	2.65
53.	2.48	262.	5.17
54.	3.60	263.	68
55.	5.25	265.	2.93
56.	5.85	266.	30.68
57.	25.26	267.	1.13
58.	3.82	268.	4.28
59.	6.50	269.	90
60.	1.13	270.	7.43
61.	6.50	271.	5.40
62.	1.80	272.	1.80
63.	23.40	273.	5.85
64.	7.43	274.	13.05
66.	4.50	275.	90
67.	4.73	276.	10.80
69.	1.35	277.	18.90
70.	2.93	278.	1.13
71.	1.80	279.	1.80
72.	1.70	280.	6.75
73.	3.15	281.	26.45
74.	4.70	282.	2.70
75.	6.10	283.	9.50
76.	9.45	284.	2.05
77.	3.38	285.	1.00
79.	90	286.	90
80.	2.03	288.	7.20
81.	2.50	289.	3.60
82.	2.70	290.	42
83.	5.20	291.	9.00
85.	15.75	292.	29.25
86.	6.75	293.	9.23
87.	7.20	294.	22
89.	90	295.	5.62
90.	13.05	296.	16.00
91.	13.75	297.	68
92.	2.25	298.	1.35
94.	15.30	300.	2.93
95.	2.25	301.	2.84
96.	14.40	302.	68
97.	9.25	303.	6.75
98.	5.20	304.	8.55
99.	3.15	306.	90
100.	2.05	308.	3.60
102.	13.[illegible]	309.	90
103.	1.80	310.	1.35
104.	90	311.	1.15
105.	4.27	312.	2.70
106.	4.50	314.	25
107.	1.58	315.	25
108.	90	316.	12.83
109.	7.88	317.	4.95
110.	2.93	318.	3.83
112.	6.30	319.	6.98
113.	3.83	320.	6.10
114.	70	321.	6.00
115.	25	323.	4.95
116.	7.65	324.	4.95
117.	90	326.	2.70
118.	3.60	327.	1.58
119.	1.80	328.	45
120.	5.40	329.	25
121.	9.33	330.	5.63
122.	2.70	331.	3.85
123.	3.37	332.	3.69
124.	4.73	334.	9.90
125.	10.35	336.	7.08
126.	5.18	338.	12.83
127.	9.23	339.	3.40
128.	1.13	342.	5.85
130.	23.00	343.	2.25
132.	1.80	344.	3.38
133.	1.58	345.	5.85
135.	3.60	346.	45
136.	11.25	347.	11.25
137.	9.23	349.	3.15
138.	3.85	350.	4.73
139.	12.38	351.	2.70
140.	5.15	352.	6.55
141.	90	355.	1.80
142.	11.25	356.	1.35
143.	5.85	357.	1.60
144.	5.18	358.	1.00
145.	3.84	359.	5.40
146.	1.94	361.	97.90
147.	26.32	362.	4.35
148.	3.15	363.	6.98
150.	25.65	364.	9.45
154.	70	365.	3.83
155.	9.00	367.	6.75
156.	9.20	368.	1.00
157.	68	369.	10.12
158.	10.13	370.	2.48
159.	4.05	371.	14.63
160.	3.60	372.	2.48
161.	4.28	373.	1.35
163.	2.25	375.	7.00
164.	36.23	376.	1.35
165.	7.20	377.	45
166.	1.00	378.	2.25
167.	5.63	379.	72
170.	9.67	380.	6.75
171.	5.85	381.	1.35
172.	7.20	383.	13.73
173.	4.33	384.	2.70
174.	2.28	385.	8.35
175.	8.10	386.	2.25
177.	3.15	388.	8.32
178.	4.05	389.	2.47
179.	5.00	390.	14.20
180.	10.80	392.	25
181.	1.13	395.	5.63
182.	2.93	396.	1.35
183.	90	400.	9.70
185.	6.65	401.	1.35
186.	6.91	402.	90
187.	45	403.	2.48
188.	4.95	404.	2.25
191.	6.75	405.	65
192.	9.68	407.	1.80
193.	2.25	408.	1.35
196.	1.35	409.	1.43
198.	50	410.	90
199.	90	413.	3.80
200.	16.88	414.	9.45
201.	2.70	415.	5.40
202.	2.70	418.	3.38
204.	216.23	421.	1.05

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
424.	1.13	456.	8.00
426.	1.86	457.	2.70
427.	10.48	460.	90
429.	4.05	461.	13.75
432.	10.80	463.	1.80
433.	1.13	464.	90
436.	2.25	466.	90
437.	1.58	467.	1.80
438.	5.18	469.	17.10
439.	2.95	473.	14.85
446.	3.60	476.	8.10
452.	3.38	477.	1.58
454.	90	478.	1.50

З місячних вкладок від членів обезпечених в клясах 1, 2 і 3 — $2,430.64

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
3.	4.77	236.	11.83
5.	29.50	237.	2.31
7.	13.71	238.	19.84
8.	3.97	239.	12.69
14.	1.54	244.	1.57
15.	4.78	245.	5.16
17.	6.26	247.	93
19.	4.02	248.	2.33
20.	77	250.	34.34
23.	45.16	251.	56.61
28.	3.91	254.	55.78
34.	2.39	255.	2.10
38.	3.19	256.	5.74
39.	23.19	264.	7.07
45.	13.44	265.	13.21
47.	2.73	266.	45.32
48.	5.67	268.	2.43
49.	40.05	270.	1.56
51.	2.84	271.	1.86
52.	4.79	273.	4.79
54.	8.48	274.	5.09
55.	4.08	275.	2.10
56.	5.71	276.	2.02
57.	4.70	277.	43.10
58.	53.35	281.	82.14
59.	32.69	282.	82
60.	1.54	283.	33.23
63.	42.64	288.	1.90
64.	1.76	289.	9.30
70.	3.83	290.	2.31
71.	98	292.	72.92
72.	1.04	293.	16.75
75.	24.47	295.	8.69
76.	1.73	296.	9.77
77.	1.97	309.	77
82.	2.90	310.	7.20
83.	15.93	312.	1.96
85.	6.83	316.	37.13
89.	93	317.	3.10
90.	12.06	318.	88
91.	2.12	319.	1.09
94.	34.08	320.	19.56
96.	23.77	321.	15.91
97.	1.54	322.	1.54
98.	93	324.	5.42
99.	7.17	329.	3.97
102.	54.04	330.	7.63
103.	5.94	331.	2.00
104.	1.86	334.	3.06
105.	1.54	336.	3.86
106.	21.58	338.	2.65
109.	83	339.	4.26
112.	41.22	343.	10.85
115.	4.10	344.	1.54
119.	4.17	347.	35.42
120.	4.33	351.	4.20
126.	2.10	361.	204.90
127.	32.05	362.	16.49
128.	1.89	364.	1.54
130.	64.96	365.	53
132.	2.95	367.	1.86
135.	1.06	368.	4.90
137.	2.00	369.	10.77
138.	7.90	370.	8.80
139.	1.67	371.	44.83
142.	6.36	372.	3.75
144.	4.97	375.	6.35
145.	24.94	378.	1.93
146.	33.26	379.	19.83
147.	67.64	380.	35.93
150.	18.03	383.	3.88
152.	22.54	386.	10.12
153.	82	388.	3.67
156.	3.72	390.	31.67
157.	1.18	391.	14.46
158.	3.26	394.	98
161.	7.22	396.	6.81
163.	19.72	400.	5.67
164.	19.92	401.	2.90
165.	77	402.	96
167.	1.86	403.	5.31
170.	74.79	408.	1.09
171.	16.03	410.	21.32
174.	7.84	413.	14.95
177.	19.23	414.	37.06
180.	31.75	421.	3.40
182.	4.79	427.	14.57
183.	6.07	431.	3.45
191.	5.58	432.	137.46
192.	3.83	433.	5.16
196.	3.06	438.	3.19
200.	19.07	439.	6.73
202.	1.15	441.	228.20
204.	153.68	445.	1.88
206.	47.44	446.	13.35
210.	1.04	451.	1.08
211.	1.99	452.	4.00
213.	8.45	454.	1.07
215.	8.04	456.	9.83
217.	1.88	457.	3.51
218.	14.67	460.	12.56
219.	15.41	461.	82.64
221.	76.08	462.	3.34
226.	3.72	464.	18.99
227.	2.71	465.	4.93
229.	1.69	466.	4.91
230.	123.97	469.	40.60
232.	7.92	473.	115.98
233.	2.14	474.	2.45
234.	2.34	476.	3.95
235.	98	478.	26.30

З місячних вкладок від членів обезпечених в клясах 4 і 5 — $3,701.60

Разом з місячних вкладок від членів	$6,132.24
Звільнення членів від плачення вкладок (дивіденда)	170.25
Відсотки від морґеджів	276.46
Відсотки від бондів	1,666.83
Чинш від реальности	75.00
Сплати морґеджів	411.05
Разом	$8,731.83

РОЗХІД:

Виплати посмертного фонду

Грошеві звороти	$ 139.45
Дивіденда членам (звільнення від плачення вкладок)	127.61
Перенос резерви за переписаних дітей до інших родів обезпечення	551.23
Податок, вода і направи на реальностях	126.92

Виплати адміністраційного фонду:

Нагорода за нових членів	1,092.00
Платня помічних сил	711.27
Свобода за Ukrainian Weekly	600.00
Свобода за праці і друки	95.07
Перенос резерви за переписаних дітей до інших кляс обезпечення	80.57
Дивіденда (звільнення членів від плачення вкладок)	42.64
Лікарі за нових членів	36.50
Видатки канцеляр. на пошту	25.00
Разом	$3,628.26

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем травня 1944 року остала	$63,455.20
Прихід за червень	8,731.83
Разом	$72,187.03
Розхід за червень	3,628.26
Готівка з кінцем червня 1944 року остає	$68,558.77

БІЛЯНС.

Чинний стан:

Готівка	$ 68,558.77
Морґеджі	135,315.81
Бонди	366,603.34
Реальности	4,306.30
Позички членам	175.00
Разом	$574,959.22

Довжний стан:

Посмертний фонд	$507,477.94
Адміністраційний фонд	67,481.28
Разом	$574,959.22

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. касієр

Куток мови

Олива — Олій — Петролій.

Воєнна конечність дуже причинилася до розповсюдження нафти й різних інших нафтових продуктів, що їх тепер загально називають "oil". На ділі це не самий „ойл", а багато-багато інших похідних виробів їх тільки, що можна загубитися у їх перечислюванню. Та як прийдеться кому зажадати якогось із цих продуктів, то звичайно кажеться „ойл".

Для українського писаря вийде питання, яке українське слово підходилоб під це універсальне англійське слово „ойл". Щоб дійти до якогось висновку треба заглянути до словарів і розрізнити самі українські слова. Отже найпростіше українське слово на „ойл" буде **„олій"**. Олій — це ніщо інше, а товщ, товста рідина. Лише, що й тих оліїв тільки, що не спамятаєш. Бо є олії живичні, мінеральні, товсті, етеричні, ростинні, тваринні й т. д. Отже чим дальше в ліс, тим більше дров.

Щоб з лісу вийти, треба обмежитися на один-два слова. Тому на ростинний олій принято назву придуману італійцями для олію з оливного дерева чи з оливкових овочів, а це **„олива"**, І цього слова не треба змішувати зо словом „олій", бо заблукаємо.

У нас є теж свій „олій" з конопель, льну, маку, гарбуза, а властиво з гарбузових диньок і з чого там ще. Отже хай і для цього олію останеться наше старе слово **„олій"**. Крім цього є ще дорогоцінні „олійки", привезені з чужих земель.

Аж тепер прийдімо до земного, скельного, мінерального олію, який з латинська названо "petroleum", а по українськи таки нафта, ропа, кипячка, а як хто хотів таким олієм світити дома, то називав нераз „ґайс", „камфіна", а в Америці ще й „керосина". Крім цього ще в Европі знав наш чоловік якусь „бензину", яку виробляли в дестилярнях з нафтової ропи, а в Америці знає ще й „газоліну" до їзди автомобілем. В Европі вживають до автомобілів та літаків бензини, а в Америці газоліни. Оба ці продукти дуже подібні до себе, але не є тесаме, тому треба окремо уживати слова „бензина" і слова „газоліна".

Аж на кінець прийдім до слова „ойл", що його купуємо на топливо чи огрівання домів, фабрик, або на означення нових нафтових джерел. Отже цей „ойл" то найближчий нашому олієви, а не оливі. Як нема часу пригадати собі на нафту, ропу, кипячку, то вже вжиймо слово „олій", в значінню земний, чи скельний олій. А як би ми ще спробували додати до цього латинсько-англійсько-американсько-грецьке слово „петр" (скала), то маємо прегарне й доцільне слово **„петролій"**, замісць поданого в Українській Енциклопедії слова „петролей" і тоді наш „петролій" буде дуже добре віддавати значіння цієї течи, що то пливе тепер з Тексасу великими рурами аж до східніх стейтів й що то про нього все пишеться „ойл", "oil" — „ойл".

НОВИЙ ЮГОСЛАВСЬКИЙ УРЯД СТАВ ПО СТОРОНІ ТІТА

ЛОНДОН. (ОНА) — Премієр нового югославського уряду в Лондоні Іван Субасіч заявив, що складено ним правительство без застережень стало по стороні маршала Тіта. У своїй радієвій промові до югославського народу Субасіч сказав, що тепер не може бути ніякого сумніву, що перемога над зненавидженим наїздником наближається, і що до неї багато причинився Тіто та його партизани. Субасіч повідомив югославський народ про те, що між королем і Тітом вже є згода і, що король Петро прирік, що він годиться на таку владу в повоєнній Югославії, якої схоче і яку встановить нарід.

Бесідник просив сербів, хорватів і словінців мати до його уряду повне довіря, бо в нім нема ніодної скомпромітованої людини. Члени нового уряду є правдиві демократи, які немали нічого спільного ні з Міхайловичем, ні з Недічем, що тепер вислугується німецьким окупантам. Далі Субасіч просив, аби всі чесні югославські патріоти, що бажають своєму народови добра, вступали до визвольної армії маршала Тіта, бо він сьогодні є одиноким оборонцем волі югославського народа.

При кінці промови Субасіч заявив, що Англія й Америка дадуть новому югославському урядови потрібну допомогу і, що в короткому часі югославська армія дістане потрібну їй зброю, медикаменти й амуніцію. Не зневірюйтеся тимчасовими невдачами, казав бесідник, бо на вас звернені очі цілого світа. Югославські партизани сьогодні є прикладом для всіх поневолених народів, бо ви показали світови, що вмієте цінити свободу і вмієте за неї боротися. Патріотизм Визвольної Армії в Югославії є незрівнаний. Його високо цінять всі найбільші лідери Аліянтів, які мають надію, що як прийде час, то німці так будуть втікати з Балканів, як втікають зо східного фронту.

ПОЛЬСЬКА АРМІЯ ВЖЕ НА ФРОНТІ.

МОСКВА, (ОНА). — „Правда" оповістила, що польська армія під командою генерала Берлінга вже находиться на фронті і бере участь у боях за визволення польського народу з німецької неволі. „Правда" ще раз заявляє, що совєтський уряд хоче бачити Польщу незалежною демократичною державою, з якої урядом можна би було працювати для кращого майбутнього.

Польські воєнні втікачі, політичні еміґранти і їх родини постійно слідять за тим, що робиться на фронті і нетерпеливо очікують на вістку, що їх батьківщина вже визволена з кривавих рук німецького окупанта. Вони є тої думки, що польський народ повстане проти німців і, як тільки матиме змогу, то буде помагати червоній і польській армії. Тутешні поляки впевняють, що в Польщі є великі партизанські загони, які вже віддавна переслідують окупанта і роблять все, що можуть, аби зломити його силу і прискорити перемогу Обєднаних Держав.

АЛІЯНТСЬКІ УСПІХИ В БУРМІ.

КЕНДІ (Сейлон). — Китайська 22. й 38 дивізія вже обєдналися в одну армію яких 7 миль на захід від Моґонґу та очистили з ворога яких 300 миль нової дороги до Китаю. Положення розбитих японських військ, стиснених у східній Індії, стає щораз гірше.

„Дихавичні" дільниці по містах.

У часах, коли самий уряд остерігає людей, щоб вони не купували фарм, як не розуміються на земельній господарці, треба подумати, як поліпшити життя мешканців, міст, щоб вони не мусіли покидати їх лише тому, що в них не можна дихати. Мабуть в кожному місті, великому й малому, є „дихавичні" смуги. Це такі дільниці, де не оплачується будувати нових домів, бо там зависокі податки, а старі доми валяться. На диво, ці смуги лежуть звичайно недалеко самого центра міста і це ще збільшає трагедію.

Для зарадження в цій біді створено Інститут Міської Землі а при ньому Раду Розбудовців Громад. Її головою під пору є І. С. Николз з Канзас Сити. Ця установа підійшла правильно до проблєми, бо розпочала свою працю від доходжень, кільки то землі по містах лежить неужитком внаслідок „дихавичности". Підсумки такі: у 99 містах, з яких Ради Реальностей подали відповідь на квестіонар, є 66,000 акрів забудованих старими домами, що не надаються до ніякого вжитку. Прикладово справа представляється так: У самому місті Дітройті є 14,080 акрів міських недожитків; в Сан Френсиско і в Балтимор по 6,400 акрів; у Кемден (Ню Джерзі) 9,600, а в Клівленді й Бофало по 2,560. Потім ідуть менші просторі аж до 5 акрів землі в Алентавні, в Пенсилвенії.

Вигляд „дихавичних" смуг.

Ситуація з „дихавичними" смугами всюди однакова: Земля в околиці центра міста оцінена на податок дуже високо, власники не можуть його заплатити, бо не можуть винаймити домів за добрий чинш, отже випускають їх на дешеві „кімнати до винайму", тобто мешкання для самітних мужчин на тижні або на дні. Часто це навіть деревляні будинки. Тому, що там нагромаджено повно „людського матеріялу, часто підозрілої вартости", поліція мусить там пильно уважатися, лагодити спори, робити правдиві „облави" на підозрілі характери, забирати мужчин і жінок всуміш до поліційних стацій для переслухання й „сортування". Одних випускають, інших замикають. Пожежна сторожа теж не любить цих домів, бо раз там повстане вогонь, він швидко перекидається на сусідні дільниці й тоді не легко пожежу здусити. А всетаки там треба втримувати каналізацію, електричне світло, направляти хідники, тримати водопроводи й інші конечні уладження. Хто то має покривати ці видатки, коли власники полишають свої доми?

Як цьому зарадити? — Оце питання запрятує уми не лише батьків міста, але й підприємців, що хотілиб вложити гроші в розбудову „дихавичних" смуг. Досі появилися три пропозиції, можливі до виконання: 1. Заохочуючі податки. Значить, управа міст мусить наперед знизити податок на реальности в таких смугах, щоб хтось міг інвестувати капітал в їх розбудову. Але знижка не може бути безконечна, отже появився проєкт жадати зниженого податку на протяг 10 літ по 10% кожного року від вартости будинку. Впарі з цим появився плян, щоб місто само викупляло ці ґрунта, а на закупно їх видавало позичкові бонди. Хто купить такий бонд, повинен бути звільнений від податку на таку суму, на яку закупив бонди.

Друга пропозиція появилася таки у Вашингтоні, а це: Створити Федеральну Розбудовчу Агенцію, яка давалаб містам позички на викупно „дихавичних" смуг, а ці позички моглиб бути сплачені з податків, які щойно прийшлиб з нових розбудов в неужиточних дільницях.

Третю пропозицію переводить місто Індіянаполис. Воно рішило викупити непригожі смуги, повалити доми, і відпродати ґрунта під розбудову. Коли там повстануть доми, тоді прийдуть податки і місто відзискає свої гроші. Це інвестиція на дальшу мету.

Але є ще й третя, дуже проста пропозиція. Появилося домагання, щоб федеральний уряд викупив невжитки в центрах великих міст і тим дав почин до оживлення міст.

Приватні підприємці теж плянують.

Та найбільш запопадливими являються приватні підприємці. Вони в деяких містах вже потворили міські комісії для плянування; роблять поміри дільниць, позбавлених тепер можливости розвитку, вирізують нові вулиці; викроюють місця на забавові діточі парки і т. п. уліпшення. Очевидно, що роблять це в цім переконанню, що міська управа прийме ці пляни як міські і пробуватиме перевести їх в життя. Типовим прикладом є Шікаґо, де кожний з 20,000 міських квадратів-„блаків" перевірено, а ці, що положені в „дихавичній" смузі призначено на перебудову з усіми можливими уліпшеннями.

Цим плянуванням займається саме Інститут Міської Землі в порозумінню із Радою Підприємців Реальностей. Це проста конечність, злучена з перенаселенням міст з нагоди воєнної продукції. Люди заробляють на війні гроші і хочуть мати вигідні мешкання. Врештою вигода потрібна теж для зарібків. Людина, яка спішиться до праці, мусить мати все під руками, щоб не гаяти часу.

Люди, що плянують перебудову „дихавичних" смуг, не спускають з ока й теперішних модерних дільниць, бо поступ у вигодах мусить іти все впарі з людськими вимогами.

КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ!

ПОЛЯКИ ПОКЛАДАЮТЬ НАДІЇ НА АНҐЛІЮ.

ЛОНДОН, (ОНА). — Польські політики в Анґлії є тої думки, що коли прийде час на відбудову польської держави, то тільки анґлійці можуть збудувати сильну, незалежну і велику Польщу. Віцепремієр Ян Кваніньскі заявив недавно на радіо, що „аби Польща мала сильні основи незалежности, то вона рішучо мусить мати доступ до Балтійського моря. І то не такий, як мала перед війною, а більший. Коли Польща матиме широкий доступ до моря і розбудує велику торговельну фльоту, то тоді вона буде всилі розбудуватися економічно. Однак це може статися лиш тоді, коли Анґлія визволить Балтик від німецького панування. Поляки й анґлійці тепер є товариші по зброї і я маю надію, що як скінчиться війна, то поляки й анґлійці будуть далі співпрацювати, особливо на Балтику; будуть співпрацювати в користь свою власну і на користь цілої Европи".

Ян Кваніньскі і його товариші в польськім уряді на вигнанні уповають на те, що як будуть краяти нову мапу Европи, то Анґлія буде вставлятися за ними, аби зробити Польщу великою і сильною державою в Европі. А коли така велика і сильна польська держава повстане, то анґлійці обовязково будуть з нею співпрацювати. Ян Кваніньскі не одинокий польський політик, що таке говорить. Польські політики тепер взагалі багато говорять про співпрацю Анґлії з повоєнною Польщею, але зайде мова про співпрацю з польськими сусідами, то лондонські поляки червоніють і звертають розмову на іншу тему.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Збори Бр. св. О. Николая, від. 106, відбудуться в неділю, 23. липня, в годині 12. вполудне, зараз по Сл. Божій, в гали церковній, Оклей і Райс ул. Просимо всіх членів і членкинь прийти на збори, бо маємо важні справи до полагодження, тай забрати свої чеки дивіденди з У. Н. Союзу. Довгуючі члени, коли не являться на збори вирівнати свої залеглости, будуть суспендовані. Старайтеся всі члени виповнити ті картки, що вам розіслано, щоби можна доказати перед Юнайтед Стейт Трежюрі за яку суму українці закупили бондів 5-тої позички. Контр. комісія дасть звіт за пів року. — В. Любас, предс.; М. Попіль, кас.; Г. Даньків, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 22. липня, в годині 7. ввечір, під 847 Н. Франклин. Просимо членів прийти на збори і забрати свої чеки дивіденди з У. Н. Союзу. — С. Чорномаз, секр.

ТАРЗАН, ч. 1005. Утеча Нкіми.

Тарзан підкрався без шелесту за сторожа, потім скочив і схопив сторожа за горло залізними пальцями.

„Як даш мені ключі й будеш тихо, Тарзан тобі нічого злого не зробить", шепнув Тарзан.

Аскар вволив його волю, бо він боявся Тарзана. І тепер Тарзан звільнив Нкіму.

„Стій сторожем на деревах", сказав Тарзан малпі. „І як побачиш якийсь рух у таборі, дай мені знати". Але малпа Нкіма, чутлива на небезпеку, негайно пігнала в ліс.